

4053

Q

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN
'S-GRAVENHAGE

VERZOEK BIJ BEANTWOORDING KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMELDEN

Kenmerk: Directie Beleidszaken Indonesië/
Bureau Politieke Zaken

Datum: 25 Februari 1955

Onderwerp: Afkondiging van staat van
oorlog voor Zuid-Molukken

Nummer: 8021-265 GS

EXHIBITUM
DATUM: 4 Maart '55
KAB. LETT. Q 1/3
AG. No 613
DOSS. No G. H. 691

GEHEIM

OPGEBORGEN IN
DOSSIER G 1169c

Waarde Ambtgenoot,

Gaarne betuig ik U mijn dank voor Uw schrijven, met bijlagen, van 15 Januari jl., letter Z2-NG-Zeer Geheim, betreffende in hoofde dezes aangehaald onderwerp, waarvan ik met aandacht heb kennis genomen.

Met betrekking tot Uw suggestie, dat bij Indonesië ware te protesteren tegen de verklaringen van de Indonesische Minister van Defensie, welke U in Uw brief vermeldt, moge dienen, dat ik mij over deze uitlatingen heb beklaagd bij de Plv. Hoge Commissaris van Indonesië hier ter stede in een onderhoud, waartoe ik hem op 20 Januari jl. ontbood. Daarbij heb ik met name er op gewezen, dat de Indonesische Regering wist of kon weten, dat beweringen als de onderhavige iedere grond missen en dat Nederland bij herhaling had aangeboden iedere gewenste garantie te geven ten aanzien van de integriteit van het Indonesisch grondgebied, zodat de afgelegde verklaringen als insinuaties dienden te worden beschouwd, waaraan een einde moest komen.

Wat betreft de wenselijkheid om Australië te benaderen met een verzoek inlichtingen in te winnen bij de Indonesische Regering, omtrent de achtergrond van de uitbreiding van de staat van

- oorlog -

Zijner Excellentie
Prof. Dr. W.J.A. Kernkamp
Minister van Overzeese Rijksdelen
's-Gravenhage.

Kenmerk: Buza BI/BPZ 8021-265 GS.

© NA, archief Minkol., dossierarchief ministerie van Koloniën en opvolgers 1945-110478

http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekingen1950-1963/Document/19527

7827 - '53 (1834)

GEHEIM

oorlog in de Zuid-Molukken tot de Aru-, Kei- en Watubela-eilanden, ben ik van oordeel, dat de kans op nuttig effect van een dergelijke stap zeer gering is te achten. De Australische Regering zou ongetwijfeld worden afgescheept met een geruststellende mededeling, welke in overeenstemming met de waarheid zou kunnen zijn, doch welke evenzeer als camouflage zou kunnen dienen. Buitendien is het zeer de vraag, of Australië op een dergelijk verzoek onzerzijds zou willen ingaan, zolang de Australische Regering zelf geen verontrustende berichten over Indonesische troepenconcentraties in het Oostelijk deel van de Molukken hebben bereikt. De Australische Regering streeft immers naar het behouden van zo vriendschappelijk mogelijke betrekkingen met Indonesië en heeft bij meer dan een gelegenheid laten blijken, dat zij zoveel mogelijk rekening wenst te houden met Indonesische gevoeligheden. Vandaar, dat ik aanvankelijk meen te moeten afzien van het benaderen van de Australische Regering.

Meer dan de sterkte van de in de Zuid-Molukken aanwezige strijdkrachten van de Republiek Indonesië, welke begin December 1954 - naar op goede gronden mag worden aangenomen - gering was, baart mij de actie tot vorming van strijdgroepen in Indonesië zorg. Nog altijd is de kans op invallen van "ongeregelden" in Nederlands Nieuw-Guinea groter dan een openlijk ingrijpen van Indonesische strijdkrachten. Inmiddels zijn wel versterkingen voor de Zuid-Molukken aangevoerd, doch de berichten over de omvang daarvan zijn uiteenlopend. De meest betrouwbare - U bekende - berichten wekken echter de indruk, dat de bedoelde versterkingen niet omvangrijk zijn en zeer wel kunnen zijn bedoeld om te trachten definitief een einde te maken aan de R.M.S.-activiteit en voorts om te dienen als tegenwicht tegenover de gewantrouwde Mobiele Brigade in de Zuid-Molukken, welke is gerecruteerd uit bewoners van deze eilanden, w.o. vele ex-KNIL-militairen en zelfs gewezen RMS-aanhangers.

Dit alles neemt overigens niet weg, dat verhoogde waakzaamheid aan Nederlandse (en Australische) zijde geboden is, gepaard gaande met zo snel en zo groot mogelijke versterking van de af-

- weermogelijkheden -

GEHEIM

weermogelijkheden van Nederlands Nieuw-Guinea. Bovendien geeft deze kwestie aanleiding om de mogelijkheid van verdergaande samenwerking ook op militair gebied met Australië onder ogen te zien. Tijdens het bezoek van de Australische Minister-President heb ik bij de Heer Menzies wel begrip gevonden voor de belangen, die daarmee gediend zouden zijn, doch het ogenblik om terzake concrete afspraken en bindingen tot stand te brengen, is, naar mij is gebleken, nog niet aangebroken.

De wenselijkheid aan de Britse, Australische en Amerikaanse Regeringen inlichtingen te verstrekken over communistische invloeden in de militaire gezagssfeer in Oost-Indonesië hangt m.i. af van het antwoord op de vraag, of de mede te delen feiten zodanig zijn, dat zij niet alleen de daaruit af te leiden conclusie buiten twijfel stellen, maar bovendien, of zij de aandacht van deze Regeringen gevangen houden. Het is bekend, dat de communistische partijen algemeen trachten gebruik te maken van gebeurtenissen en acties, welke de positie van een of meer der Westelijke landen in Azië in ongunstige zin beïnvloeden. Wij kunnen dan ook slechts belangstelling in de genoemde landen verwachten, indien wij in staat zijn onweerlegbare feiten voor te leggen, welke duidelijk wijzen op zelfstandige communistische activiteit op zodanige schaal, dat ook de landen, wier aandacht men vraagt, zich daarbij betrokken kunnen achten. Zodanige feiten worden, naar het mij voorkomt, niet aangevoerd in de mij als bijlagen van Uw brief aangeboden, te Uwen Departemente opgestelde nota's. Het wil mij daarom voorkomen, dat het de voorkeur verdient de door U bedoelde stap vooralsnog achterwege te laten. Ik blijf mij evenwel aanbevolen houden voor inlichtingen, welke in Uw bezit mochten komen omtrent communistische activiteit, welke is gericht tegen Nederlands Nieuw-Guinea, opdat de mij ter beschikking staande gegevens kunnen worden gecompleteerd, en Uw suggestie op het daartoe gunstige ogenblik opnieuw in overweging kan worden genomen.

Met collegiale groet,

Lor

*dan
gaat het
niet alleen
om!*